

D ů v o d y:

Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje zmatek Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., protože nalézací soud neprávem sprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin krádeže přisvojením si italské ručnice, 4 balíčků nábojnic a italského revolveru v ceně přes 200 Kč, domáhajíc se odsouzení obžalovaného pro zločin krádeže neb alespoň podvodu podle Šu 201 c) tr. zák. Stížnost jest v podstatě odůvodněna. Soud odůvodňuje sprostňující výrok poukazem na to, že prý není vyvráceno hájení se obžalovaného, že zbraně byly opuštěny, pušku a nábojnice že si vzal na kopci u Santa Lucia, revolver pak u padlého italského důstojníka, že nejsou známy bližší okolnosti, za nichž si obžalovaný předměty přivlastnil, zejména, zda již byly v držení vojenského eráru. Byly-li však věcmi opuštěnými, jichž osvojení si vůbec trestného činu nezakládá, nebylo tu podkladu pro odsouzení. Než, jelikož šlo o nepřátelské vojenské zbraně a střelivo, tedy zásoby válečné, přešly předměty ty, obžalovaným doznane na obsazeném bojišti sebrané, dle čl. 53 II. ujednání ze dne 29. června 1899 Haagské konference o zákonech a obyčejích války na zemi obsazením bojiště do držení státu, bojiště obsadivšího. Osvojením si těchto předmětů odňal je tudíž obžalovaný pro svůj užitek z držení a bez přivolení eráru, a nelze proto mluvit o pouhé civilně-právní okupaci, nýbrž dána jest v jednání tom objektivní skutková podstata krádeže. Postaviv se na své odchýlné stanovisko, opomenul však nalézací soud zabývatí se otázkou subjektivní viny, což padá tím více na váhu, ježto se obžalovaný hájením svým, že předměty byly opuštěny, dovolával zřejmě omylu stran oprávnění k osvojení si dotyčných zbraní, jenž jako omyl o předpisech mimo obor trestního práva ležících, tedy omyl skutkový by ovšem podle Šu 2 e) tr. zák. obžalovaného vyvíňoval. Této otázky nalézací soud neřešil a opomenul také zabývatí se i další otázkou, zdali obžalovaný i v případě takového skutkového omylu přece jen nedopustil se trestného činu tím, že, byť i zbraně přisvojil si původně bez zlého úmyslu, podržel si je ještě i tehdy, když následkem vyhlášeného nařízení, by zbraně, za války nabyté, byly úřadům odvedeny, nabyt vědomosti, že stát jest vlastníkem zbraní a činí nárok na jejich vrácení. Bylo proto stížnosti potud vyhověno, že rozsudek ve výroku, stížností napadeném, byl zrušen a věc v objemu zrušení podle Šu 288 čís. 3 tr. ř. vrácena první stoličce k opětovnému projednání a rozsouzení.

Čís. 1639.

Nelze mluvit ani o nevyřízení ani o překročení obžaloby (§ 281 čís. 7, 8 tr. ř.), byl-li rozsudek vynesena podle obžaloby, opravené obžalobcem při hlavním přelíčení bez námitek se strany obžalovaného.

Nástrojem ve smyslu Šu 155 a) tr. zák. není ani ruka pachatelova ani jeho pěst.

Vyazuje-li čin veškeré náležitosti dokonaného zločinu dle Šu 153 tr. zák. a mimo to též nedokonaného zločinu dle Šu 155 a) tr. zák.,

dlužno čin vzhledem k jeho jednotnosti kvalifikovati jako zločin dokonáného těžkého uškození na těle podle §§ů 153, 155 a) tr. zák.

(Rozh. ze dne 19. května 1924, Kr I 862/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 4. prosince 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle podle §§ů 152, 153, 155 a) tr. zák. a zločinem veřejného násilí podle Šu 99 tr. zák., a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Nevyřízení obžaloby (§ 281 čís. 7 tr. ř.) spatřuje zmateční stížnost v tom, že dle obžalovacího spisu ublížil obžalovaný K-ovi na těle při vykonávání jeho úřadu (jako obecního starosty), kdežto dle rozsudku stalo se tak pro vykonávání úřadu toho. Překročena prý byla obžaloba dle zmateční stížnosti tím, že obžalován byl stěžovatel pro čin, spáchaný dne 8. září 1923, odsouzen však pro čin, který se stal později (dle rozsudku 8. října 1923). Než dle záznamu protokolu o hlavním přelíčení, v tom směru jediné směrodatného, zástupce veřejné obžaloby ihned po vyvolání věci opravil chyby, vloudivší se do obžalovacího spisu, v ten smysl, že v úvodu má státi »pro« na místě »při« vykonávání (úřadu), dále, že na místě »září« má býti správně »října« (1923). Dle dalšího záznamu stalo se tak bez námitek se strany obhájce obžalovaného. Tím pozbývá významu i výtku, že se rozsudek nezmiňuje o tom, proč došlo k oné změně, i námitka, že obžalovaný uznán byl vinným činem, pro který nebyl obžalován, konečně i tvrzení zmateční stížnosti, že ani obžalovaný ani jeho obhájce nedali souhlasu k rozšíření nebo změně obžaloby.

Přisvědčiti dlužno zmateční stížnosti, pokud, napadajíc s hlediska čís. 10 Šu 281 tr. ř. rozsudkový výrok, jímž obžalovaný uznán byl vinným zločinem těžkého poškození na těle podle Šu 155 a) tr. zák., namítá, že ruku nelze považovati za nástroj ve smyslu tohoto ustanovení, nýbrž že se předpokládá nástroj, rozdílný od jiného pohybu(?) nebo způsobu, vyvolaného pohybem těla lidského. Nalézací soud shledal podklad pro onen rozsudkový závěr v posudku soudních znalců (lékařů), dle něhož, poněvadž rána (úder) vedena byla prudce pěští do dolní části břicha, tedy na takové místo, kde je lidské ústrojí velmi citlivé a choulostivé (varlata), poranění, byť samo sebou lehké, bylo učiněno takovým nástrojem a takovým způsobem, se kterým obyčejně spojeno bývá nebezpečí života. Dle úvahy rozsudkových důvodů rozuměti jest nástrojem vůbec předměty, jichž se používá za určitým cílem, za určitým účelem, následkem čehož nevyžaduje prý se ke skutkové povaze zločinu podle Šu 155 a) (první věty) tr. zák., by předmět, jehož bylo použito, byl takový, s nímž obyčejně bývá spojeno nebezpečí života, nýbrž rozhodným je způsob, jakým bylo takového předmětu použito, je-li totiž způsob tělesného zranění, jinak lehkého, dle rázu použitého

předmětu takový, s kterým obyčejně bývá spojeno nebezpečí života. Soud proto, uváživ dle rozsudkových důvodů jednak okolnosti, zdůrazněné v tom směru již ve znaleckém posudku, jednak, že obžalovaný jest mladým, nad obyčej zdravým a statným mužem a že byl rozhodného dne napilý, dospěl k přesvědčení, že způsob, jakým obžalovaný použil ruky, byl životu K-ovu nebezpečným. Než všechny tyto úvahy, byť jinak v podstatě správné, postrádají, mělo-li by jich býti vhodně použito na čin obžalovaného, prvního předpokladu skutkové podstaty zločinu dle první věty Šu 155 a), aby totiž šlo o poranění přivoděné nějakým nástrojem. Definice tohoto pojmu, jak ji podávají rozsudkové důvody, je zřejmě příliš všeobecná, příliš široká, aby vystihovala řečený pojem v pravém jeho smyslu. Dle této definice spadaly by pod pojem nástrojů věci, ohledně nichž nemůže býti nejmenší pochybnosti, že pojmu tomu naprosto neodpovídají (potraviny, léky, knihy). Než, i když připustiti dlužno, že povahy nástroje ve smyslu Šu 155 písm. a) tr. zák. mohou, jde-li o použití jich při poranění, nabýti i takové předměty, které pojmu nástroje v obvyklém smyslu tohoto slova neodpovídají, o tom sotva může vzejíti pochybnost, že musí jíti o věci, které nejsou součástí těla pachatelova, že tudíž nástrojem ve smyslu Šu 155 a) tr. zák. není ani jeho ruka ani jeho pěst. Je ostatně příznačno, že se ony další úvahy rozsudkové výrazu »nástroj« napořád vyhýbají, mluvíce důsledně o předmětu, jehož bylo použito. Zmateční stížnosti nelze však přes to přiznati úspěchu, neboť, i když dlužno v tomto případě připustiti, že lehké poranění na těle nebylo způsobeno takovým nástrojem, s kterým obyčejně spojeno bývá nebezpečnost života, přece tu přicházejí v úvahu náležitosti, vytčené v druhé větě Šu 155 a), že totiž dle zjištění nalézacího soudu byl tu úmysl způsobiti těžké poranění na těle, čímž naplněna jest skutková podstata zločinu podle Šu 155 a). Úmysl tento, přivoditi těžké poranění, zjistil však soud nalézací nejen z toho, že útok obžalovaného směřoval proti dolní části břicha a že byl veden velikou silou, nýbrž i ze slov obžalovaného, nepřipouštějících pochybnosti o tom, že jednání jeho směřovalo k tomu, přivoditi ztrátu ploditelnosti K-ovy a tudíž těžké poškození na těle. Že těžké poškození skutečně nenastalo, že tedy za jiných okolností by šlo o pouhý pokus těžkého poškození na těle, nelze v tomto případě obžalovanému k dobru počítati vzhledem k jednotnosti činu, jenž zahrnuje v sobě již veškeré náležitosti dokonání zločinu těžkého poškození na těle podle Šu 153 tr. zák. a jež, poněvadž právě jde o čin jednotný, nelze kvalifikovati jako zločin dílem nedokonaného, dílem dokonaného těžkého poškození na těle. Nedožal tudíž obžalovaný žádné újmy tím, že rozsudkem uznán byl vinným tímto zločinem, byť dle první věty uvedeného ustanovení zákonného.

Čís. 1640.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Požadování nějaké částky vedle nájemného z jiného titulu (na př.